ШЛЯХ ДО ВОЛІ

Щоденна газета революційних повстанців України (махновців).

Редакц. й головна контора: Катеринослав, Проспект, ч. 97 (на другому поверсі).

Ціна окремого числа:
У Катеринославі . . 2 карб. 50 коп.
Поза Катеринославом 3 „
Організаціям . . . 1 „
Повстанцям . . . . дурно.

Ч. 2 | Четвер 27 листопаду 1919 р. | Ч. 2

Працюючі! Вогонь обгорнув всю ненависну будову контр-революції. Киньмо кожен з нас оберемок палива в цю пожежу й станьмо до будування своєї вільної оселі.

За працю! За утворення вільного радянського ладу!

В № 1 газети „Знамя восстанія“ деякі оголошення підписано „організаційним бюро партії лівих соціялістів революціонерів“ при повстанческьскій армії імени Батько-Махно. Официяльно оголошується, що при повстанческій армії махновців організаційне бюро лівих есерів ніколи не існувало тай не істнує.

Штаб армії.

Вийшла Українська газета

„БОРОТЬБА“ -

орган Української Комуністичної Партії (Боротьбистів).

Редакція міститься: Проспект, ч. 97, 3-й поверх.
Передплата і заяви — приймаються, для повстанців — даром

ОГОЛОШЕННЯ.

Культурно-Просвіт. Відділ при Військово-Революційній Раді рев.-повст. армії України (махновців)

запрохує робітників всіх підприємств і організацій м. Катеринославу та його околиць, залізничників і поштово-телеграф. працьовників, міських, земських та ин. дрібних служачих, повстанців од всіх частин і трудову інтелігенцію на

ЗАГАЛЬНУ НАРАДУ

по питанню:

„ПРО НАЙБЛИЗЧІ ЗАВДАННЯ ГРОМАДСЬКО-ЕКОНОМИЧНОГО БУДІВНИЦТВА“

Докладчик від К.ульт.-Просв. Від.—тов. **ВОЛІН**.
Нарада відбудеться у **Великому Зімовому театрові** сьогодні, у четверг 27 листопаду ц. р., рівно о 12 год. вдень.

ВХІД ВІЛЬНИЙ.

ОПЕРАТИВНИЙ ЗВІТ

Штабу Революц.-Повст. Армії України (махновців)
на 26 листопаду.

В ніч на 26 листопаду наша розвідка вчинила набіг на заставу ворога, охороняючого Дніпровський міст під Катеринославом.

Ворог в паніці почав тікати, залишив на місті кулеметні стрічкі з ящиком, котрі нами захоплено.

Як і раніш в цьому участці рідка стрілянина з рушниць, кулеметів і гармат.

З других напрямків відомостів не поступало.

Т. В. О. Наштабарм **ТАРАНОВСЬКИЙ.**
Черговий член штабу **РОВАЗА.**

Катеринослав, 27 листопаду.

Запал боротьби...

І ми переможемо, бо сили немає остільки значної, щоб подолала волю працюючих на місце під сонцем.

Але—є перешкоди, є хиби в нас самих...

Ці хиби відбиваются на хуткости нашої конечної перемоги.

Перша й головна хиба — це темрява, що панує по світу. І од цієї хиби повстає ціла низка перепон на нашому шляху до світлого царства дійсної волі.

Ми мусимо вчитись, ми мусимо бути не тільки сміливими та міцними, але й лагідними та послужуючими брат братові.

І що-ж ми бачимо?

Дикунське поводження поміж собою не лише рядових повстанців, а, навіть, іх керовників—іх командірів.

Ми перемогаємо, ми йдемо до нашої ясної Мети, і ми повинні переступити поріг, що відділяв „старе“ від „нового“ не такими брудними в своїй душі, якими нас зробила неволя й гніт..

Досить поганої лайки, досить ганебного ставлення до жінок, досить нікчемних та безглуздих пісень, досить егоістичних турбот про своє власне брюхо, коли навколо стільки голодних і обідранних...

Скорше до будівничої праці!

Вільноі праці, вільними та чистими руками в чистою-ж душею...

Удосконалюйте себе: кожен з'окрема, виявляйте максімум своєї людяности.

Хто темний—вказуйте йому шлях...

Дух руйнуючий, але й будуючий!

До реальноі праці ставайте всі, починаючи поліпшення з самих себе...

КАІНОВА СПРАВА.

(Про більшовицьких катів).

П'ять з лишком місяців минуло з того часу, як більшевицький трібунал у Харькові засудив до розстрілу семеро людей по справі „Штабу батька Махна“—анархистів Михалйова й Бурбигу та селян Олійника, Коробку, Костина, Полуянина й Добролюбова.

Жахом віє од цього присуду, який повернув нас до старих неправних часів Жорстокого ката й вішателя Столипіна. Власне кажучи, як це стало відомим вже пізніше, жадного й суду не було. По наказу Троцького, всі семеро повстанців—революціонерів були страчені без слідства й розгляду іх справи.

Кого ж це забили більшовики?

А, бачте, найбідніших селян, що з першого ж дня революціі повстали проти гніту й понесли своє життя в офіру за ліпшу долю своїх братів...

Що ж зробили злочинного ці бідолахи?

А, бачте, вони одержали доручення від Гуляй-Польськоі Військово-Революційноі Ради оповістити селян Гуляй-Польского району про скликання четвертого з'їзду селян цього району.

Троцький, в своєму дикунському засліпленню проти дійсно революційноі поведінки гуляй-польців, наказав хватати й знищувати всіх, хто в той чи ин. спосіб був причасний до згаданого з'їзду.

Ганьба на віки тій партіі, котра дозволила собі, виходячи з вузько—егоістичних міркувань, лити безневинну кров синів трудового люду.

Безпосередньо вбивцями є такі особи:

1. Троцький, що дав наказа вбити.

2. Ворошилов, що арештував страчених.

3. Пятаков, Рафаіл і Буздалін, що підписали присуд.

Хай нарід запам'ятає ці ганебні прізвища й покличе іх у відповідний мент до дійсного суду й помсти.

Ол. С.

„1654“.

Під жовто-блакітним прапором розбивали колись людей—людей... Розбиваємо й ми зараз під червоним. Та не в прапорах річ. Річ в тім, що на прапорі написано в того, хто йде на нас зараз.

Наше гасло: смерть всім павукам, гнобителям! Смерть від бувших рабів! Рабів гетьмана Богдана Хмельницького та „високої руки“ царя Олексія Михайловича:

Що робив один діктатор з другим діктатором „високоі самодержавноі руки“ у 1654 році—за те ми не відповідаємо, бо вже вийшли з рабства та несвідомости кріпацьких часів.

А хто вчився історії у Соловйова, Іловайського та инших казьонних істориків і не хоче рахуватися з нами—„хто ми? чиі сини? яких батьків?“—того ми відсилаємо до всесвітньоі історії народів. Бо вчити історії тих, хто не хоче ії знати, ми не силуємо.

Братерське єднання з усіми народами всього світу—це неодмінна наша мета.

Поглибляти соціяльну революцію у себе дома і духовно підпримувати всесвітню революцію—це наша робота!

Старий революціонер.

Заклик.

Устань, покривджений народе,—
День помсти надійшов...
Зоря життя нового сходе!
Туман-облуда-ж скрізь ще ходе
По нивах, де ще свіжа кров.
Туман-облуда скрізь никає,
Й де пітьму застає—
Синів на зраду викрадає
Й душею темних володає...
Так-брат на брата-ж повстає!
Та Сонце Волі ось заблисне
Із-за степів, гаїв, долин...
І кари страшний міч нависне,—
І шию ворогові стисне
Повстанець—селянин.
Уже брязчать твої кайдани—
Спадают з рук і-з ніг...
Даремні Каіна старання:
На його шепіт й підмовляння
Дзвенить у відповідь твоій сміх!
Так! День іде!—і неохоче
Відходить Ніч Примар...
Та хто-ж страхатись іх захоче?—
Повстанець дивиться в іх очи
Й шле за ударом знов удар.

Антін Лелека.

Чого прагнуть повстанці-махновці.

Про владу та та про радянський лад.

Товариші селяне, робітники й робітниці!

Товариші повстанці, червоно—армійці та мирне трудове населення!

На протязі майже двох с половиною років ви були свідками й причасниками величезних подій, яких коли небудь зазнала історія людскости.

Ви бачили, як хиже царство капиталу та влади (в Росії самодержавної, а по инших країнах буржуазної), привело до шаленої всесвітньої бойні, яка багату квітучу землю знівечила й надала ій вигляд пустелі, зрошеної річками крови та сліз. Ви бачили всевітню війну 20-го віку. Ви бачили далі, як працюючі маси Росії, Германії, Австро-Угорщини та инших країн піднялись на рішучу боротьбу проти цього шаленства та жаху.

Ви бачили початок великої всесвітньої революції, яка ще не скінчена й скінчиться гільки тоді, коли пануванню капіталу, влади, насилля й неправди буде покладено кінець.

Ви бачили, як Велика Революція своїми першими могутніми вдарами розчистила шлях визволення працюючих всього світу від головних перепон: від царського самодержавія Росії та від імператорського кулака Германії. Ви бачили перші успіхи Великої Революції.

Ви бачили далі, як ріжні політичні партії в Росії, кожна по свойому розуміючи революцію, кожна силкуючись кріпко заволодіть політичною владою в державі та знищити всі инші партії, почали поміж собою боротьбу й втягнули в цю боротьбу працюючі маси. Ви бачили боротьбу політичних партій за державну владу й тимчасові успіхи де котрих з них. Ви бачили далі, як одна з цих партій, сама крайня партія соціял-демократів-більшовиків (або комуністів),—перемогла всі инші партії й заволоділа політичною державною владою. Ви бачили, як ця партія, беручись роздавить ворогів революції й своїх супротивників, обіцяла при допомозі нової влади вести працюючих до нової перемоги, до царства правдивого й устрію розумного, до царства волі й рівности, до царства соціялізму.

Ви бачили заходи крайньої лівої соціял-демократичної партії комуністів збудувати на шляху до соціялизму, комуністичну державу з соціял-демократичною владою

Таким чином, товариші, на ваших очах революція перепробувала всякі партії й всі влади від крайньої правої до крайньої лівої.

На Вкраїні ви зазнали ще владу чужеземців, владу гетьмана й Петлюри.

Скажить-же, чи зуміла хоть одна партія, хоть одна влада урегулювати господарське життя й довести революцію до щасливого кінця?

Ви самі скажете: ні, не зуміла!

Всі партії й всі влади виявили себе одинаково безсилими в роз'язуванню господарського питання й громадського будування.

Так буде завше до того часу, до якого працьовники будуть віддавати владу над собою політичним партіям або окремим особам.

Вся біда, все зле в тому що одні люди прагнуть чи находять необхідним взяти до своїх рук політичну владу, а другі охоче й покірливо віддають ім цю владу над собою. Ніяка політична партія, ніяка політична державна влада не може утворити й закріпити економічне (господарське) життя; ніяка влада не в силах відбудувати зруйноване виробництво, утворить суспільну організацію труда, привести до громадського спокію й задоволення.

Соціялістична влада буде, безумовно, завше нездатньою повести революцію по вірному шляху й привести працюючих в царство справжнього соціялізму.

Така, як бачите самі, дійсна, остання правда, яка зараз доведена самим життям, самою революцією.

Ви самі бачили, товариші, що партія й влада більшовиків-комуністів виявилась безсилою в ділі громадсько-господарського будування. Замісць того вона зрадливо знов відкрила широкий шлях ворогам революції й підготувала нові грунт для реакції. Збита комуністами з певного шляху, революція опинилась в безпорадному стані й потоптавшись на місці, повернула назад.

Отже ми, вільні повстанці-махновці, перш всього говорим вам:

Товариші селяне, й робітники! Товариші працюючі!

Спогади подоріжжя.

Настрій піднятий, урочисто—серьезний. Козаки збіраються невеликими групами й обговорюют майбутній перехід. Керовники, з т. М. на чолі, виробляють плян прориву фронту білих. В тісній хатині, над блимаючим каганцем, окутані тютюновим димом,—видко схилені над мапою постаті керовників—повстанців.

„Ну, товариство, завтра виступ.

Тримайте в частинах революційну дісціпліну. Подоріж тяжка, відповідальність велика: перед нами завданнє—розбить ворога. Смерть, або перемога“.

Ранок. Вітер змітає піщугу й тонкою сірою намиткою застилає коней і козаків, що струнко стоять, чекаючи гасла до руху.

„К—ий загін і гармати вже йдуть“—донесла розвідка.

Значить, всі тут.

„По конях“—почувся голос т. М,

Вмент все ожило. Заграв горниста, заторохтіли вози, з брязкітом зброї рушила кіннота.

Перший спочинок мав бути в м. С—рі.

Сонце сідає. Під'їхали до міста.

Сумно загули вози по порожніх вулицях. Обиватель замкнувся в будинках; де-не—де по вулиці швендяє дітвора, з цікавлістю дивлячись на військо. Згодом вулиці заповнились глядачами, що, з турботою на обличчі, запитували оден одного: „чиє це військо!“ „Інтернаціонал“, „Ще не вмерла“... залунало по вулицях.

Це повстанці йдут, повстанці—революціонери!

(Далі буде).

Олександер.

Відозва Батька Махна до хворих повстанців, що пробувають у шпиталях.

Товариші повстанці, пробуваючі в шпиталях.

До мене дійшли сумні відомости, про ганебне поводження деяких з ви. З шпиталів, в яких все користуєтесь лікарською допомогою, видужуючими і виходючими товаришами часто береться в власне користування шпитальне майно і вже більш не повертається назад. Як на особистий приклад, покажу на шпиталь ч. 29, з якого видужуючими товаришами були занесені киреі (халати) і валянки в неозначеній кількості.

Товариші! Аджеж шпиталі і майно останніх обслуговуть не окремих осіб із нас, а всю революційну повстанчеську армію цілком.

Сьогодні в шпиталях пробувають одні наші товариші, які користуються допомогою, захистом і піклуванням. Завтра в тіж шпиталі прийдуть другі наші товариші, які мусять одержать таку-ж допомогу і захист, як і вчорашні товариші. Але як що кожний з вас буде тягти за собою шпитальне майно, то шпиталі врешті стануть остільки порожніми, що в них можна буде посилать на видужання не хворих товаришів, а хіба тільки коней на стійло.

Таким чином виникає те, що кожний, забіраючий з собою шпитальне майно, забірає його в своїх же товаришів, одбіраючи цим у їх можливість нормального лікування.

Сором і ганьба тим товаришам, які дозволяють це собі чинити! Я пропоную товаришам, які пробувають в шпиталях на видужанні, самим стежить суворо за тим, щоби подібні з'явища ні в якім разі не могли чинитьса. І осіб, помічених в ганебних вчинках розтаскування шпитального майна препроваджувати для дослідження справи до моїх особистих значкових (ад'ютантів)—т. т. Чубенка й Василевського. З свого боку оголошую, що вживу всіх заходів, аби видужуючі й не маючі одежі товариші одержували все необхідне їм зараз-же по виході з шпиталю.

Другим сумним фактом в лазаретному житті є грубе відношення де яких товаришів до медичного персоналу і лазаретної прислуги.

Пам'ятайте, товариші повстанці, що серед інтелігенції ми мало зустрічаєм друзів для себе. Тим паче ми повинні цінити увагу й послуги де-яких лікарів і решти медичного персо-

---

Треба напружити всі сили, щоб вирятувати революцію з безпорадного стану, допомогти рушити її знову вперед й вивести на рівний шлях, бо инакше все загине.

Є тільки один спосіб зробити це. Необхідно відцуратись від всякої влади й братись за будування нового життя на підставі вільної безвладної (а не владної), безпартійної, економичної (а не политичної) об'єднуючої з низу (а не зверху) организації працюючих, робітників та селян.

Як це зробити? Як улаштувати життя без влади?

Товариші! Адже-ж ви самі відповіли всьому світу на це питання ще в березні 1917 р. Ви утворили тоді величезну сіть ваших трудових организацій: професійні спілки, фабричні й заводські комітети, сільскі организації, армейські организацій, нарешті, саме головне,—ради.

Ви висунули ці организації, запевне, як безпартійні трудові организації ділового й правдивого устрію й вільного життя.

Політична партія комуністів-більшовиків своєю боротьбою за владу, збила ці организації з вірного шляху, скалічила, зіпсувала й, в решті решт, згубила їх у корню. Партія підмінила вільну економичну працю цих орган:зацій, безсилою працею своєї влади й своїх державних урядовців.

Теперь в тому районі, котрий ми, повстанці, визволили від усякої політичної влади,—ви, вільн селяне й робітники сел та міст повинні зараз-же, під нашою охороною, утворити ваші вільні организації, взятись до вільної праці, по улагодженню вашого нового життя. У визволеннім з під влади місті (городі) більша робітнича организація (наприклад, рада професійних спілок) повинна негайно взяти на себе ініціятиву (почин) в ділі скликання великої наради, (Конференції) для скорійшого обговорення й вирішення ряду найпекучіших питань.

В склад такої конференції війдуть: 1) Представникі від усіх без винятку робітничих організацій й підприємств (спілок, фабрик, заводів, майстерень, млинів, ріжних установ та инші); 2) Представники від залізничників; від трамвайних робітників, від пошти й телеграфу і т. инш; 3) Представники від селян по змозі більш широкого району; 4) Представники від повстанчеських частин.

Конференція повинна вирішити в першу чергу слідуючі питання: 1) Як організувати охорону міста й забезпечити спокій населенню? 2) Як взятись за організацію регулярного роскладання маючихся в місті, в сей час, продуктів загальної й першої потреби? 3) Які речі та в якому числі можуть бути зараз направлені в село? Які продукти та в якому числі можуть бути зразу направлені з села в місто? Яка обмінна единиця повинна бути встановлена? Як організувати регулярні зносини з селом і наладить регулярний обмін продуктів поміж робітничими й селянськими организаціями? 4) Виробництво яких саме річей може бути в місті зараз же забезпечено й продовжено? 5) Що необхідно для налагоджування припинених галузів виробництва та як добути необхідне? 6) Організація ріжного роду мійської праці;

7) Фінансове питання, й т. ин.

Вирішуючи всі ці головні питання, Конференція буде, безумовно, зразу організовувать все необхідне для здійснення своїх вирішень: наладжувать звязки, доручати дільним людям встановлювати необхідні техничні установи, й инше.

Спільна праця робітників, селян, залізничників та повстанців безсумніву дасть всім їм змогу зговоритись й приступити до живої продуктивної праці.

Всі чесні соціялисти й инші особи без розбору партій можуть: 1) Помогти робітникам й селянам в вирішенню цих питань, по скильки робітники и селяне будуть потрібувати їх допомоги й поради; 2) Вести ідейну культурно-просвітню працю, видавати часописі, брошури й инше, організувати лекції бесіди і ин. Для всього цього соціялістам нетреба захвачувати політичну владу, котра, як завше, зіпсувала-б все діло.

З часом Конференція перетвориться в ділову економичну Раду робітничих та селянських организацій. Рада буде природним об'єднанням всіх робітничих та сільських организацій, виконуючих, як і Рада, волю загальних зібрань, сходів, нарад, з'їздів.

Для всієї цієї праці та її дальнійшого розвитку нема ніякої необхідности в політичній владі.

Товариші повстанці повинні твердо пам'ятати, що їх завдання—охороняти й захищати, істкування й діяльність всіх цих робітничих й селянських организацій від усяких замірів та нападків з боку буржуазії, контр-революції й якої-б то небуло влади.

Захист робітниче-селянського діла—єдине справжнє завдання військових (повстанських) сил. Представники від повстанців повинні бувати на всіх засіданнях Конференції чи Ради. Праця повинна бути спільною, приязною.

Повстанці повинні бути на сторожі проти погромної агітації, проти піяцтва, хуліганства, грабіжництва. Коли в місті почнеться така організаційна праця, то мешканці міста (города) будуть спокійними й потрохи самі візмуться допомагати робітничим та селянським организаціям налагоджувати життя в районі.

В майбутньому само-собою виросте завдання об'єднання цього району з иншими визволенними районами, містами й селами. Встановляться регулярні зносини, налагодиться товарний звязок...

Оце так в коротких рисах уявляють собі махновці дійсним совітський робітниче-селянський устрій без влади. Організація господарського, загального й культурного життя без партій та без державної політичної влади, а лише при допомозі природно об'єднуючихся знизу робітниче-селянських организацій та Рад,—такий, товариші, перший та головний пункт махновського програму.

налу, котрі обслуговують ваші потреби в вашому тяжкому становищі при тих чи инчих хворобах.

Пропоную всім товаришам повстанцям триматись самого ввічливого, звичайного для революціонера, відношення з лікарями, сестрами—жалібницями, їх помішниками й рештою медичного персоналу.

Командуючий революційною повстанчеською армією України (махновців) **Батько Махно.**

— —

Протокол

засідання Представників Революційно - Повстанчеської Армії України (Махнівців), Всеукраінського Ревкому і Округемісаріяту Боротьбистів.

На засіданні були од Повстанчеської Армії Махнівців—Волін, Марин, Чубенко і Петренко,—од Всеукраінського Ревкому Грудницький, Представник Центрального Комітету Української Комунистичної партії Лісовик і Бойемісар, керуючий лівобережною Україною, Матяш.

Голова: Волін, Секретарь: Марин.

Доклад члена Всеукраінського Ревкому т. Грудницького:

Члени Всеукраінського Ревкому послані останнім в Штаб Повстанчеської Армії Махнівців для вияснення і умови по трьом питанням: по політичному, військовому і по питанню культурної праці в районі, котрий зайняли Махнівці.

В стосунках аполітичних, Всеукраінський Ревком, не визнаючи влади комуністів більшевиків і взагалі діктаторства якоїб то не було політичної партії, стоять за діктатуру робітників та селян.

В стосунках військових, представники приймають повну підлеглість Штабові Махнівської Армії в зайнятому нею районі. Військові частини тов. Матяша увіходять, на правах самостійної одиниці, в Повстанчеську Армію, оперативно підлягаючи її Головному Штабові.

По питанню культурно-просвітньому представники заявляють, що вони бажали-б організувати культурну роботу Української Комунистичної партії і перш усього видання на українській мові своєї газети: „Шлях до волі“, котра буде держатися того-ж безпартійного та революційного напрямку, якого держиться орган революційних повстанців України „Путь к свободе“.

Тов. Лісовик, представник Української Комунистичної партії, доповнює доклад т. Грудницького:

Мета наша—об'єднати усі повстанчеські отряди, котрі оперують на Україні. Ближче всього до нас підходе позиція Махнівської Армії. Коли ми взнали де знаходиться Штаб Армії Махнівців, то негаючись приіхали сюди і надіялися об'єднатися з вами для очищення від контр-революції лівобережної і правобережної Україні. Сепаратні вчинки ми рахуємо шкодливими. Необхідне об'єднання військове і культурне.

Тов. Матяш, командір повстанчеських отрядів, котрі знаходяться в підлеглости Центрального Комітету Боротьбистів, заявляє:

Ми лічимо Батька Махна командуючим, як на лівому так і на правому березі Дніпра, усима повстанчеськими силами, в тім числі й нашими. Оперативні прикази Штабу Революційних Повстанців—Махнівців будуть для наших частин такими-ж обов'язковими, як і для перших частин Махнівської Армії. У відповідальній згоді з цим, ми маємо намір прислати свого представника в Штаб Армії Батька Махна.

Тов. Чубенко од Штаба Батька Махна заявляє:

Повстанчеська згода, досягнена по докладові т. Грудницького, може мати тільки тимчасове значіння. Загальну-ж политичну позицію можуть ухвалити лише повстанчеський та робітниче-селянський з'їзди.

Тов. Волін заявляє:

Відносно газети „Шлях до волі“ техничні засоби (папер, друкарня) будуть дані негайно. Що-ж торкається грошових засобів, то члени відділу і військового командування обговорять це питання самостійно.

Приймається постанова: питання про „Шлях до волі“ обговорити окремо ще раз членам культурного відділу Армії з представниками Всеукраінського Ревкому—Голова Волін. Секретарь Марин. Член Всеукр. Ревкому О. Грудницький. Округемісар О. Лісовик. Бойемісар К. Матяш.

— —

* * *

О, ти, тітан мій непоборний!
О, ти, орел мій всевилящий!
Твій дух ніхто ще не скував,—
Він для дітей твоїх бодрящий!

* * *

Скинув з плечей єси ярмо—
Кінчаєш спр ву свою кревну...
Признавти нас, своїх сивів,—
Хоч малу жменю,—але певну!

* * *

Призвавши нас, ты не спинивсь:
Міцно держати стяг в лиш,
До помсти вірних собі кличеш,—
Потім зібравши іх—зориш!

* * *

Правда, від куль не захистиш ти—
Поляже нас ще не один,
Але зробивши все до решти
Вільно зітхне твій кождий син!

* * *

О, ти, тітан мій дивовижний,—
Сили надмірної розмах!
І день і ніч ти не вгаваєш—
На глитаів наводиш жах!

Х. Сиєвько.

— —

Перемога працюючим, а не партіям.

— —

Розклад та загибель денікінського самодержавства йде значно хутчійшим темпом, аніж це можна було предбачати.

Ще якихось два місяці тому, навіть найзавзятійші оптімисти із революційного табору не могли сподіватись, що в цей термін контр-революція Дону та Кубані прийде до цілковитої загибелі.

Скваппий рух білих в глибину Великоросії, рейд Мамонтова, що після Тамбову намагався з своєю кіннотою зробити наскок на Москву, аби разом покінчити з нашою великою Революцією — остільки підняв духа у всіх контр-революционерів, що вони вже почали навіть замовляти молебни з приводу іх перемоги над замордованим працюючим людом.

Але не так склалося, як жадалося! Я цього разу генерали і всі великі царські стратеги помилились,—і помилились дуже жорстоко!

Селянська армія, що без генералів і „фаховців“, пішла на одверту боротьбу проти поміщиків та капіталістів на чолі з самим генералом Денікіним, — здобуває за перемогою перемогу.

Краші полки, надіслані з північного фронту проти повстанської армії не тільки не перемагають останньої, а навпаки, все більш та більш, зміцняють її, поповнюючи її ряди.

Минуло всього кілька тижнів, коли білим бандам пощастило посунути на якийс час нашу армію з Гуляй Польського району,—і ми дізнаємося про нову хвилю повстанства, яка росте з хвилини на хвилину.

В районі Кривого-Рогу повно повстанців, Верхнедніпровськ, П'ятихатка, Знаменка, Кременчук зайнято повстанцями. Це—відомости лише одного дня, які подані до того в дуже стислому виді.

В близькому-ж — вельми близькому часі—вся Вкраїна спалахне смолоскіпом, що спалить на попел контр-революцію, з якого-б боку вона ні йшла та під яким-би прапором не ховалася.

(Далі буде).

— —

Од Військ. Революц. Ради.

— —

1. Голова В.-Рев. Ради приймає по загальн. справам щодня в помешканню Ради (Проспект, контора „Карпас і Син“) від 10 до 12 год. вдень.

2. Комісія по справках, дотичних повстанської контр-розвідки, приймає там же що дня від 9 до 2 год. в день.

Редагує: Редакційна колегія.

Видавець: Культ.-Просв. Відділ Револ.-повстанської армії України (махновців).

Товариші, перечитавши нашу газету, не рвіть її, а передайте своєму товаришеві, хай і він прочитає. З рук до рук, з хати до хати.

Потрібні **ДОСВІДЧЕННІ КОРЕКТОРИ**, добре володіючі **УКРАІНСЬКОЮ МОВОЮ**, і 2 експедітори на провинцію. Звертатися що дня від 12 до 2 год. вдень, по Апрес. Проспект, ч. 97, 2-й верх, редакція „Шлях до волі“.

Перші Катеринославські Вечірні Курси.

РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ.

Правління курсів запрохує всіх учнів з'явитися сьогодні у четвер 27 листопаду рівно о 3 год. в день до помешкання курсів: Больнична, 22.

Союзна конференція робітників по металю.

У пятницю 28 листопаду ц. р. о 10 год. ранку правління союзу робітників—металістів скликає

СОЮЗНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

у помешканню Наукового Товариства на Чечелевці. Право представництва мають: всі заводські комітети металургичних і метал-оброблюючих підприємств м. Катеринославу, делегати союзу робітників—металістів і делегати бувш. союзу служачих фабрик і заводів. Порядок денний: 1) Доклади з місць, 2) Доклад правління, 3) Перевибори делегатів, 4) Питання, виникаючі на конференції.

Правління союзу робітників—металлістів.

З 2 грудня нов. ст. при Інституті проспект, ріг Московської, ч. 1.

„ПОЛІГЛОТ“

Организуються загально приступні курси лекцій по: 1) Історії Культури (лектор Л. Н. Пирманов), 2) Історії Мистецтва (лектор В. В. Коренев), кожен курс розраховано на 18 лекцій. Зайняття від $2^1/_2$ до 4 год. вдень. Платня за один курс 100 карб., а за два—175 карб. Запись бедеться в канцелярії від 12 до 2 год. в день.